

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

Marti, 6 octombrie: Sf. Ap. Toma, ocrotitorul parohiei noastre

Sf. Apostol Toma, icoană din biserica noastră, foto realizată de Ionuț Andrei Bodai

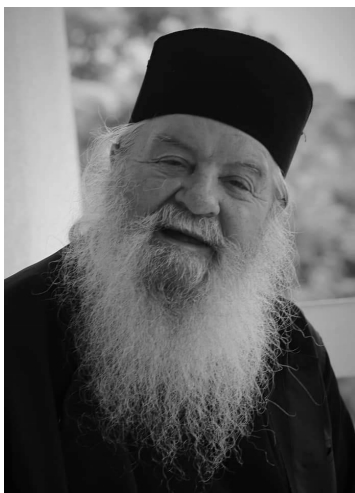
Cel ce dintre Apostoli ai fost ales a purta crucea cea grea a îndoielilor spre adevărarea fără putință de tăgadă sau de îndoială a Învierii lui Hristos, scapă-ne pe noi cu rugăciunile tale din furtunile lumii și din valurile îndoielilor vieții acesteia, ca să-ți strigăm: Bucură-te, Sfinte Toma, Apostol al Mântuitorului Hristos!

**Condacul 1,
Acatistul Sf. Ap.
Toma**

Evanghelia Duminicii
(Predica de pe munte - iubirea vrăjmașilor)
Luca 6, 31-36

Zis-a Domnul: Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea. Și, dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei; și, dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii fac același lucru; iar dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai. Însă voi iubiți-i pe vrăjmașii voștri și faceți-le bine și dați cu împrumut fără să nădăjduiți nimic în schimb, iar răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este.

NUMĂR OMAGIAL IN MEMORIAM: Părintele Arsenie, duhovnicul de la Vorona

În data de 19 septembrie 2020, s-a stins firava făclie a celor aproape nouă decenii de existență cu care Părintele Arsenie Mărgineanu a adus atâta lumină, mângâiere și bucurie în lumea în

care a trăit. A trecut la cele veșnice, lăsând în urma sa multe lacrimi și tristețe. A fost un om discret, cu multă smerenie, cu mult bun simț, care cu zâmbetul său, care nu-i lipsea niciodată de pe chip și cu soluțiile practice pe care le oferea, știa să însenineze viața celor care, cuprinși de nevoi sau încercări, îl cercetau.

(continuare în paginile 2-3)

NUMĂR OMAGIAL IN MEMORIAM: Părintele Arsenie, duhovnicul de la Vorona Botoșanilor

S-a născut la 5 mai 1931, în Prisacani, pe malul Prutului, din părinții Vasile și Maria, ca fiul cel mare într-o familie numeroasă binecuvântată de Dumnezeu cu opt copii. Din botez, a primit numele de Aurel. După studiile făcute în această localitate și satisfacerea serviciului militar, unde a dobândit și specializarea de șofer profesionist, s-a stabilit în Iași, în vechiul târgușor Nicolina, unde și-a întemeiat o familie, binecuvântată de Dumnezeu cu 4 copii, doi băieți și două fete. S-a remarcat încă de pe atunci ca un om foarte harnic, lucrând din zori în noapte ca șofer pe autobuz în transportul urban, uneori chiar și 16 ore pe zi, pentru a asigura celor dragi ai săi un trai decent. În acest sens a făcut o echipă formidabilă cu soția sa Magdalena, care și ea era o croitoreasă și cojocăreasă neîntrecută. Împreună s-au ocupat cu multă luare aminte de creșterea copiilor, care, formați în spiritul muncii jertfelnice și al dragostei pentru studiu, au făcut cinste școlii, fiind invitați, la fiecare sfârșit de an școlar, pe podiumul de premiere. Erau respectați și iubiți în cartier, pentru această imagine de familie armonioasă în al cărei program era inclusă, ca parte integrantă, fără nici un rabat, prezența la Sfânta Liturghie duminicală, fără a se ține cont de riscurile pe care le putea atrage orientarea atee a regimului comunist din acea vreme. Împreună cu soția, el tenor, ea soprană, cântau foarte frumos, fiind apreciați membri în Corul parohial, condus chiar de preotul paroh Ștefan Verdeș. Periodic, însă își lua soția și copiii și mergea la mănăstiri, în special la Secu, unde se spovedea la Părintele Antim Găină, pe care îl considera un sfânt în viață.

Ziua de 15 iulie 1976 avea să curme ireversibil viața cuminte a familiei. La doar 41 de ani, soția Magdalena a căzut victimă unui accident casnic, murind prin electrocutare. El abia împlinise 45 de ani, fiul cel mare încă nu împlinise 18 ani, iar

fetița cea mică avea doar opt anișori. Drama familiei rămasă fără stâlpul casei, nu poate fi descrisă în cuvinte. A fost înțeleș și ajutat de conducerea de atunci a Intreprinderii de Transport în comun, care îl repartiza numai pe traseul ce trecea pe lângă casa lui. Astfel, în timpul curselor reușea să pregătească și mâncarea pentru copiii săi, să aibă pentru când vor veni de la școală. Cu timpul, fiecare copil, la rândul său, a învățat să gătească pentru întreaga familie. Deși copiii era încă mici, îi consulta în orice problemă se iveau, iar asta i-a responsabilizat mult și a sporit semnificativ comunicarea și unitatea familiei. Devenise, parcă, de vârsta apropiată cu ei. Copiii îl priveau ca pe fratele cel mai mare și nu ca pe un tată autoritar.

Și, oricât de obositoare ar fi fost ziua, își lua cei patru copii, în fiecare seară și urca dealul la Mănăstirea Cetățuia pentru a participa seara târziu, la utrenie sau priveghere. Era tare bucuros că programul duhovnicesc seral a creat prin pădure „cărarea Mărginenilor”, cum îi plăcea să spună. Tare s-au atașat părinții mănăstirii Cetățuia de „fratele Aurel” și de familia sa. Impresionați de jertfa pe care o făceau în fiecare seară, uneori călugarii conduceau familia, târziu în noapte, prin pădure, chiar și până la jumatatea dealului.

Un rol deosebit în viața familiei, care, oarecum, se redefinea, urmare grelei pierderi a mamei și soției, au jucat părintele Stareț Mitrofan Băltuță și părintele duhovnic Teofan Merlă. Astfel, s-a cimentat o „prietenie” specială între această familie și obștea mănăstirii, prietenie care a determinat pe cei doi fii, Mihai și Aurel, să abandoneze cariera tehnică pentru care se dedicaseră cu multă pasiune și să pornească pe calea studiilor teologice. Împreună cu ei, s-a înscris pe acest drum și verișorul lor Dan Ciomaga, care avea să fie paroh la Biserica Sf. Atanasie și Chiril din Iași, în prezent fiind decedat.

Mare a fost bucuria „fratelui Aurel”, cum îi spunea toată lumea, când, la sfârșitul anului 1983, fiul cel mare a fost instalat ca preot în satul său natal, dar și mai mult s-a bucurat, când a auzit că în acest sat, Prisacani, fiul său va construi o biserică. S-a înscris între primii donatori, oferindu-și mașina proprietate personală, pentru a se asigura transportul oamenilor, în numeroasele lucrări care s-au pornit. Rând pe rând și ceilalți copii și-au întemeiat familie, fiul Aurel a fost numit preot la Mânzâtești, iar fiica Magdalena, căsătorită cu Preotul Ion Vicovan, l-a însoțit pe acesta în parohia Vânători de lângă Iași. Fiica sa cea mică, Marina, și -a întemeiat și ea familie, având trei copii. Astfel, încet-încet, a învățat să trăiască prin viața și realizările copiilor săi, pe care, cu multă purtare de îi „monitoriza”, ca nu cumva să greșească vreunul ceva întru slujirea lui Dumnezeu.

A fost remarcat de Înaltpreasfințitul Mitropolit Teoctist, care i-a cerut să se retragă de la Trasportul urban, după 29 de ani de activitate neîntreruptă și să se angajeze șofer la Mitropolie. Astfel, începând cu anul 1986, vreme de mai mulți ani, a fost unul dintre cei care transportau pe ierarhi la diversele slujbe religioase din eparhie. Vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist, manifesta mult interes față de viața „fratelui Aurel” și a evoluției sale duhovnicești. De multe ori, la plimbarea de seară, Mitropolitul purta lungi discuții cu el, apreciindu-l ca pe un om „lipsit de vicieșug”.

Schimbările aduse de Revoluția din 1989, dar mai ales faptul că din 1990 a avut posibilitatea de a se pensiona, au trezit în el „Dorul de cer”. Astfel, la sfatul duhovnicilor săi, Părintele Stareț Mitrofan și Părintele duhovnic Teofan, dar și la insistențele Părintelui Irineu Chiorbeja, Starețul Mănăstirii Neamț, care avea mare nevoie de un șofer experimentat, a făcut ședință cu copiii săi: „De acum, fiecare dintre voi aveți familie și o bună rostuire în viață. Vreau să am și eu familia mea, de azi înainte, la Mănăstirea Neamț. Și fiind vorba de o hotărâre așa de importantă, vreau să o fac cu acordul vostru. Știu că prin călugărie, voi muri lumii acesteia, dar eu vă voi însoți de acolo de la mănăstire, cu rugăciunea. Ma doare sufletul pentru cei 12 nepoți pe care voi mi i-ați dăruit, dar voi o sa îi mai aduceți să îi vad.” Și așa s-a făcut.

Astfel, în 1991, la scurtă vreme după ce împlinise vârsta rotundă de șaiszeci de ani, a fost călugărit de Arhim. Irineu Chiorbeja, starețul mănăstirii Neamț, care i-a pus numele de „Arsenie”, având ca nași de călugărie pe îndrumătorii săi de la mănăstirea Cetățuia, Pr. Stareț Mitrofan Băltuță și Pr. Gherontie Țurcanu, iconomul aceleiași mănăstiri. Un an mai târziu, avea să primească, cu aprobarea Părintelui Mitropolit Daniel, taina hirotoniei întru diacon și apoi, întru preot, la mănăstirea Sihăstria, care a devenit mănăstire a sa de suflet. Angajarea clericală i-a schimbat radical viața, devenind foarte dedicat slujirii liturgice și respectării cu maximă strictețe a voturilor monahale și a celorlalte ascultări, uimindu-i pe toți prin supunerea sa necondiționată. Astfel, în cei 3 ani, cât a fost așezat ca egumen la schitul Băiceni, aparținător de Mănăstirea Neamț, a adăugat viei administrate de acest schit încă 7 hectare

de puiet. De multe ori, căra de unul singur spalierii pe care îi planta, fiind ajutat de statura sa robustă. Respecta cu multă rigoare programul de rugăciune, și prin omenia sa și disponibilitatea pentru a ajuta pe oameni, repede s-a făcut iubit de localnici, impresionanți de jertfelnicia sa.

Apoi, vreme de un an și mai bine, a activat ca duhovnic la Mănăstirea Sf. Teodora de la Codrii Pașcanilor punând, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Daniel, temelia noii biserici, care urma să se construiască. După transformarea acestei mănăstiri în obște de călugări, și trecerea în subordinea Mănăstirii Sihăstria, aici avea să cunoască un părinte îmbunătățit, care i-a influențat mult viața duhovnicească: Părintele Serapion, călugăr de Sihăstria, venit de la Athos, un om cu o viață călugărească și trăire deosebită, care i-a devenit și duhovnic, dar și prieten apropiat. Povestea cu mult drag de experiențele duhovnicești ale împreună-rugăciunii cu părintele Serapion.

Dat fiind faptul că era nevoie de un duhovnic la mănăstirea Vorona, la sfatul Exarhului mănăstirilor, Arhim. Mitrofan Băltuță, Înaltpreasfințitul Părinte Daniel l-a numit, în toamna anului 1995, ca duhovnic la mănăstirea Vorona, care în vremea aceea număra o obște de circa șaptezeci de maici și surori. Și de atunci, a rămas statornic slujirii liturgice și vegherii duhovnicești a obștii acestei mănăstiri, dar și a pelerinilor veniți să își caute alinare sufletească în acest așezământ duhovnicesc.

Considera o mare datorie a sa să se roage pentru ucenicii săi. Și o făcea cu multă purtare de grijă, fiind vreme de mulți ani slujitor neîntrerupt al liturghiei zilnice, încât programul său începea în fiecare dimineață de la ora 3.00, cu pregătirea liturgică și se încheia în fiecare seară, târziu în noapte după slujba privegherii. Și o făcea cu bucurie, considerând că pentru el Sfânta Liturghie e un dar al lui Dumnezeu.

Prin căldura sufletească cu care știa să aducă alinare sufletelor zbuciumate și conștiințiozitatea cu care se ruga pentru toate nevoile oamenilor (inclusiv pe patul de spital avea cu sine caietul de pomelnice de la mănăstire, pe care le citea cu multă râvnă) s-a făcut iubit și respectat de mulțime mare de ucenici.

Slujba de înmormântare a avut loc duminică 20 septembrie în curtea mănăstirii Vorona, după Slujba Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, cu participarea unui mare sobor de preoți, condus de Exarhul mănăstirilor din Botoșani, Arhim. Ioan Harpa, care a rostit un cuprinzător și emoționant cuvânt de învățătură, în prezența întregii obști a mănăstirii și a unui impresionant număr de credincioși și pelerini.

**Dumnezeu să îl ierte și să îl odihnească în împărăția Sa!
Doamne, odihnește cu dreptii pe adormitul robul tău!**

Pr. Mihai Mărgineanu

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273

Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (**Coordonator principal**)

Voluntari:

***Secretar redacție/Relații Publice:** tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei

***Foto:** Valentin Burlacu, Alexandru Losonczy, Ionuț Andrei Bodai, Ioan Septimiu Dorobanțu, Mihail Bogdan Trandafirescu etc.

***Grafică:** Elena Gheorghită, Cristian Ștefan, Miruna Ștefan, Parascheva Matciac, Maria Morțeci etc.

***Alte activități:** Bogdan Andrei Finaru, Claudiu Șuțu, Iustinian Maradin, Maria Sobaru, Daniel Șuțu, Viorel Blidaru, Iulian Boghean etc.

***Administratori site parohie/pagină facebook:**

Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

 Vă rugăm să vă abonați gratuit la YouTube:

Vizitați-ne pe

 facebook

Biserica Toma Cozma

PROGRAM LITURGIC ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

* **Program de spovedanie: după fiecare slujbă de seară care începe la ora 18.00.**

* **Duminică, 4 octombrie 2020,**

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur

18.00 Paraclisul Maicii Domnului

* **Luni, 5 octombrie 2020**

ora 18.00, Slujba Vecerniei, unită cu Litia în cinstea ocrotitorului parohiei Sf. Ap. Toma

* **Marti, 6 octombrie 2020, Sf. Ap. Toma**

ora 8.00, Slujba Utreniei și a Sf. Liturghii

* **Vineri, 10 octombrie 2020**

18:00 Taina Sf. Maslu, cu rugăciuni pentru cei care au examene, rugăciuni de mulțumire, precum și dezlegări și rugăciuni pentru diferite trebuințe, precum și citirea pomelnicilor care se poartă la biserica noastră

* **Sâmbătă, 11 octombrie 2020, întru cinstirea Sfinților ocrotitori ai parohiei, Sf. Ap. Toma și Sf. M. Mc. Ecaterina, ale căror moaște se află în biserică spre închinare**

- ora 7.00, Slujba Utreniei, a Sfintei Liturghii, Pomenirea morților

- ora 18.00, Slujba Vecerniei

Reflexii la evanghelia duminicii: Matematica iubirii evanghelice

Mântuirea noastră depinde în mod decisiv de felul în care înțelegem să relaționăm cu oamenii și cu Dumnezeu. Există o „rețetă” absolută în acest sens, cuprinsă în Evanghelii. Ea cunoaște mai multe formulări, precum cea din pericopa ce se citește în Duminica a 19-a după Rusalii, numită „Predica de pe munte - Iubirea vrăjmașilor”: „Precum voțiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii fac același lucru. Iar dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai. Inșă voi iubiți-i pe vrăjmașii voștri și faceți-le bine și dați cu împrumut fără să nădăjduiți nimic în schimb, iar răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preainalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este” (Luca 6, 31-36). Avem, așadar, o relație între un „subiect” și mulțimea „oamenilor” din jurul său (din care este evidențiată submulțimea „vrăjmașilor”), ce se cere a fi configurată după modelul iubirii „Tatălui milostiv” față de „cei nemulțumitori și răi”. În această ecuație existențială, deloc întâmplător, se menționează doar trei „operațiuni”: a iubi, a face bine și a împrumuta. Să le analizăm pe rând.

Matematica iubirii evanghelice nu se bazează pe principiul reciprocității. Când „eu te iubesc pe tine pentru că și tu mă iubești pe mine”, cele două afirmații se anulează reciproc și rezultatul este zero. Pentru a obține un rezultat pozitiv este musai să lărgim sfera iubirii către cei ce nu ne iubesc. Și cum poate fi numit, la limită, un om care nu ne iubește – dacă nu „vrăjmaș”? La un astfel de om știm sigur că nu găsim dragoste pentru noi, încât merită să investim aici iubire pentru că el nu ne oferă nimic și doar în relația cu el vom obține cel mai mare „profit” duhovnicesc.

Dar ce înseamnă a iubi creștinește pe un om, cum se aplică acest postulat evanghelic în practică? Înseamnă, oare, a-i face declarații de dragoste, a-l trata ca pe un idol din ale cărui cuvinte și comportament să ne inspirăm permanent? Vedem că în Predica de pe munte ne sunt dezvăluite două moduri prin care se poate materializa acest deziderat al iubirii: prin a face binele și prin a împrumuta (oferi/ dărui) fără a aștepta sau a pretinde să primim ceva înapoi. A acționa în interesul celuiilalt (inclusiv a mă ruga pentru el sau a-l binecuvânta) și a dărui din bunurile pe care le am în posesie nu presupune nici efuziuni sentimentale, nici imitare papagalicească. Înseamnă doar că eu mă pot implica, prin tot ceea ce pot face și tot ceea ce am, dar fără a mă anula sau topi în personalitatea celuiilalt. Iubirea de vrăjmași nu se revendică din registrul emoțional, nu se alimentează din vreun tainic entuziasm, ci este o alegere conștientă pe care o poate face și un om care e din fire mai cerebral. Când suntem îndemnați să fim milostivi precum Dumnezeu-Tatăl este milostiv, nu la sentimentul de compasiune numit milă se face trimitere. Să spunem că doi oameni văd un cerșetor vizibil afectat de foame. Unuia i se face milă și simte că i se rupe inima de durerea acestei priveliști, dar nu acționează deloc spre a-l ajuta. Altul, deși este mai insensibil de felul lui, aducându-și aminte „răsplata” promisă de Hristos, intervine și îi oferă mâncare celui nevoiaș. Evident, nu primul, ci cel de-al doilea împlinește porunca iubirii de aproapele.

Porunca iubirii vrăjmașilor mai are și alte aplicații relevante pentru noi. Sesizăm, spre exemplu, că dacă excludem din ecuație pe Dumnezeu și nu ne inspirăm din modul Său de „operare”, rezultatul matematic al relaționării noastre cu semenii va fi „zero mulțumire”, respectiv „zero răsplată”. Adică nimic sau mai nimic! Totodată, noi știm din referatul Creației că Dumnezeu a făcut lumea din nimic, căci pe toate le-a adus „din neființă la ființă”. Nelucrând iubirea pentru semenii, mai ales pentru vrăjmași, omul refuză a fi împreună creator cu Dumnezeu și tinde să se întoarcă către nimic. Avem, așadar, libertatea de a ne mișca pe axa existenței, pe oricare din cele două direcții. Fără iubire pentru vrăjmași tindem spre zero, tindem spre nimic, dar fără a-l putea atinge vreodată, căci nimeni nu se mai întoarce din existență la non-existență. Această stare generată de apropierea – dar niciodată atingerea – nimicului se mai numește și iad. Pe direcția cealaltă, condiția necesară și suficientă pentru ca un om să tindă către Dumnezeu este aceea de a tot adăuga „plusuri” de iubire cultivată mai ales în relația cu vrăjmașii, adică de la cei de la care nu primim nimic bun. Dumnezeu Inșuși, prin faptul că este „bun cu cei nemulțumitori și răi”, ne arată că iubirea desăvârșită, constantă și necondiționată este tot un act de creație, căci a crea și a iubi sunt două fețe ale aceleiași monede. Această creație continuă, această permanentă „investiție” de iubire mai poartă și numele de Providență sau purtare de grijă a lui Dumnezeu.